

Update herziening Machinerichtlijn	1
Nieuwe CE-regelgeving	1
Arbeidsinspectie beoordeelt ook geïmporteerde machines	1
Gebruiksaanwijzing hijs- en hefgereedschappen	2
Normontwerpen en laagdrempelig commentaar	4

Juli 2022

Update herziening Machinerichtlijn

Er wordt momenteel hard gewerkt aan een herziening van de Machinerichtlijn. Deze richtlijn wordt vervangen door de nieuwe Machineverordening. Wanneer precies deze verordening in Europa wordt aangenomen, wordt naar verwachting in de tweede helft van 2022 of begin 2023 bepaald. Voordat de nieuwe verordening in werking treedt zal een overgangstermijn ingaan.

Tijdens deze overgangstermijn krijgt de markt de gelegenheid om zich aan te passen en om te voldoen aan alle nieuwe voorschriften uit de nieuwe Machineverordening. Met onder andere het ministerie van SZW en NEN werkt Koninklijke Metaalunie samen aan gemakkelijk te vinden eenduidige informatie om de Nederlandse markt voor te bereiden op de wijzigingen. Er wordt gedacht aan een onafhankelijke en betrouwbare website, waarop betrokken marktpartijen diverse informatie over deze wijzigingen kunnen vinden. Ook denkt men na aan het organiseren van gerichte workshops en webinars tijdens de overgangsperiode.

Deze nieuwe Machineverordening heeft grote consequenties voor de honderden aan deze verordening gekoppelde geharmoniseerde normen. Een groot-schalige herziening van deze geharmoniseerde normen staat dan ook de komende jaren te wachten. Geïnteresseerde marktpartijen die willen meepraten over de totstandkoming van de herziening van deze geharmoniseerde normen, kunnen zich melden bij NEN. Stuur u in dat geval een e-mail naar iv@nen.nl.

Nieuwe CE-regelgeving

Momenteel zijn er nieuwe regelingen in de maak die een CE-markering voorschrijven voor producten waarvoor dat voorheen niet gold.

Batterijen - Er is een voorstel in behandeling van de Verordening inzake batterijen en afgedankte batterijen (Europese Batterijenverordening), die een CE-markering voorschrijft op nieuwe in de handel te brengen batterijen. De oorspronkelijk beoogde ingangsdatum van 1 januari 2022 is niet gehaald. Wanneer de nieuwe verordening in werking treedt is nog niet bekend.

Drones - Er komen aanvullende regels voor drones (onbemande luchtvaartsystemen), waarbij een CE-markering wordt gekoppeld aan een classificatiesysteem. Alle drones moeten aan de hand van hun eigenschappen worden ingedeeld in een bepaalde klasse (C0 tot en met C6). De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2023.

Meststoffen - per 16 juli 2022 treedt een verordening voor een CE-markering op meststoffen in werking.

Arbeidsinspectie beoordeelt ook geïmporteerde machines

Als importeur van buitenlandse artikelen die met CE worden geïmporteerd, dient u altijd de CE-documenten te controleren. Als importeur bent u verantwoordelijk dat de door de fabrikant aan-gebrachte CE ook klopt. Verzeker u ervan dat de

fabrikant u helpt bij een controle. Want zoals uit de volgende zaak blijkt, kan er bij binnenkomst van de goederen al gecontroleerd worden.

De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) controleert de arbeidsomstandigheden in bedrijven met personeel. In eerste instantie komt de NLA langs bij bedrijfsongevallen of meldingen van overtredingen van de arbowet. Maar de NLA controleert ook zelfstandig zaken in relatie tot veilig werken.

Een van de onderwerpen is of CE op machines aan de eisen van de Machinerichtlijn voldoet. Dat kan zijn bij machines die als arbeidsmiddelen bij bedrijven staan, maar ook machines die via import op de Europese markt worden gebracht. De NLA ontvangt van de douane een melding als machines in Nederland geïmporteerd worden.

Een Metaalunielid dat machines en gereedschappen van buiten de EU naar Nederland importeert en op de Nederlandse markt verkoopt, kreeg hier onlangs mee te maken. De douane gaf de NLA een melding dat er een lading machines in de Rotterdamse haven waren vrijgegeven voor verkoop. Het bedrijf ontving van de NLA een verzoek om aanvullende documenten waaruit zou blijken dat deze machines aan de Machine-richtlijn voldoen. Voor controle ging een inspecteur op bedrijfsbezoek.

De inspecteur controleerde de documenten, gaf uitleg over de werking van de controle, de documenten zelf en de benodigde aanpassingen. Met enkele aanpassingen aan de handleiding werd de controle met positief resultaat afgesloten.

In deze zaak is het bedrijf geheel afhankelijk van de documenten die de buitenlandse fabrikant aan het bedrijf levert. Immers als de importeur niet zelf de CE-conformiteit uitvoert, maar de buitenlandse fabrikant, moet deze laatste wel in geval van controle alle CE-documenten aanleveren. Het is zaak om in dat laatste geval goede afspraken te maken met de

buitenlandse fabrikant zodat ze bij controles ondersteunen en alle benodigde documenten sturen.

In dit geval was er een complicatie dat door een Notified Body (NoBo) een typegoedkeur op de machines moest worden afgegeven. Het betrof een Britse NoBo, die door de buitenlandse fabrikant was ingeschakeld. Dat betekende in dit geval ook dat het Nederlandse bedrijf moest controleren of deze NoBo bevoegd was en of de afgegeven typegoedkeur in orde was. Of een NoBo bevoegd is, is via de website [NANDO\(ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando\)](http://NANDO(ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando)) te controleren. Op de website is niet te zien voor welke onderdelen van een richtlijn een NoBo gekwalificeerd is. Dit alles is extra werk voor een importerend bedrijf, maar hoort tot de wettelijke taken van een importeur. Overigens kan altijd informatie hierover bij de NLA worden opgevraagd.

Gebruiksaanwijzing hijs- en hefgereedschappen

De Europese regelgeving schrijft voor dat hijs- en hefmiddelen zijn voorzien van een gebruiksaanwijzing. Fabrikanten en leveranciers van hijs- en hefmiddelen zijn verantwoordelijk voor een volledige en correcte gebruiksaanwijzing en de gebruikers moeten deze gebruiksaanwijzing correct opvolgen wanneer ze gebruikmaken van het hijs- en hefmiddel.

Hijsen en heffen zijn twee aparte onderdelen. Bij hijsen wordt een last door middel van een takel omhoog gebracht. Met heffen wordt bedoeld het heffen door middel van hefwerktuigen. Voor beide onderdelen geldt dat ze perfect in orde moeten zijn.

Machinerichtlijn 4.4.1 Hijs- en hefgereedschappen zegt hierover:

“Ieder hijs- en hefgereedschap of iedere commercieel ondeelbare partij hijs- en hefgereedschappen moet vergezeld gaan van een gebruiksaanwijzing die ten minste de volgende gegevens bevat:

- a) het beoogde gebruik;
- b) de gebruiksgrenzen (met name voor hijs- of hefgereedschappen als magnetische of vacuümzuignappen die niet geheel aan punt 4.1.2.6, onder e), voldoen);
- c) aanwijzingen voor het monteren, het gebruik en het onderhoud;
- d) de gebruikte statische beproevingscoëfficiënt”.

De in punt 4.4.1 voorgeschreven eis geldt voor hijs- en hefgereedschappen, met inbegrip van stropen of componenten van stropen die als afzonderlijke hijs- of hefgereedschappen kunnen worden gebruikt. De gebruiksaanwijzing voor hijs- of hefgereedschap mag worden opgenomen in een commercieel document, zoals bijvoorbeeld een catalogus, maar de fabrikant moet waarborgen dat een exemplaar van het document wordt meegeleverd met elk hijs- of hefgereedschap of elke partij gereedschappen.

Het bepaalde onder b) heeft betrekking op gereedschappen, zoals bijvoorbeeld magnetische of pneumatische hijs- en hefgereedschappen, waarvoor niet altijd volledig kan worden voldaan aan de eis van punt 4.1.2.6, onder e). De fabrikant moet deze gevallen vermelden en de gebruiker laten weten dat de grijporganen in kwestie niet mogen worden gebruikt boven plaatsen waar personen aanwezig kunnen zijn.

Machinerichtlijn 4.4.2 Hijs- en hefmachines:

”Bij hijs- en hefmachines moet een gebruiksaanwijzing met de volgende gegevens zijn gevoegd:

- a) de technische kenmerken van de machine, met name:
 - de maximale werklust en zo nodig een kopie van het plaatje of de tabel met de werklusten als omschreven in punt 4.3.3, tweede alinea,
 - de op steun- en bevestigingspunten uitgeoefende krachten en, in voorkomend geval, de kenmerken van de sporen,
 - zo nodig een omschrijving van de ballast en de manieren om deze aan te brengen;

- b) de inhoud van het onderhoudsboekje voor de machine, indien dit niet met de machine wordt meegeleverd;
- c) de werkwijze die moet worden gevolgd indien het rechtstreekse zicht dat de bediener op de last heeft, niet toereikend is;
- d) indien nodig, een beproevingsverslag met details betreffende de statische en dynamische beproevingen die door of voor de fabrikant of diens gemachtigde zijn verricht;
- e) voor machines die niet in de bedrijfsruimten van de fabrikant gebruiksklaar worden gemonteerd, de nodige instructies voor het nemen van de in punt 4.1.3 bedoelde maatregelen vóór de eerste inbedrijfstelling ervan”.

De in punt 4.4.2 voorgeschreven eis heeft betrekking op hijs- en hefmachines en op verwisselbare uitrustingsstukken voor hijs- of hefverrichtingen. Bij het eerste streepje van punt 4.4.2, onder a), wordt nog eens benadrukt hoe belangrijk het is de gebruiker en de bediener te informeren over de belastinggrenzen van de machine.

Het tweede en derde streepje van punt 4.4.2, onder a), hebben betrekking op de installatie van hijs- en hefmachines om de stabiliteit daarvan te waarborgen. Deze eisen zijn een aanvulling op de algemene eisen met betrekking tot aanwijzingen voor installatie en stabiliteit zoals voorgeschreven in punt 1.7.4.2, onder i) en o), van bijlage I.

In punt 4.4.2, onder b), wordt verwezen naar het onderhoudsboekje. De fabrikant is niet verplicht een dergelijk boekje mee te leveren. Het meeleveren van een onderhoudsboekje waarin de door de gebruiker uit te voeren onderhoudsverrichtingen en hun tussenpozen worden vermeld, wordt echter aanbevolen als een praktische manier om de onderhoudsaanwijzingen te verstrekken zoals voorgeschreven in punt 1.7.4.2, onder r), van bijlage I.

Zelfs als de fabrikant van de hijs- of hefmachine geen onderhoudsboekje meeleverd, is hij op grond van punt 4.4.2, onder b), verplicht te adviseren over de

inhoud ervan. In de geharmoniseerde normen kan een standaardformulier voor de inhoud van het onderhoudsboekje worden voorgeschreven voor bepaalde categorieën machines, waardoor het gebruik van het boekje wordt vereenvoudigd voor zowel gebruikers als inspectie- en onderhoudspersoneel.

In punt 4.4.2, onder c), wordt de mogelijkheid erkend dat de bediener, ondanks de maatregelen die de fabrikant heeft getroffen om te voldoen aan de eis in de eerste alinea van punt 4.1.2.7, in bepaalde bedrijfsomstandigheden toch onvoldoende zicht heeft op de last, bijvoorbeeld als gevolg van obstakels in het werkgebied. Daarom moet de fabrikant de gebruiker richtlijnen verschaffen om een dergelijk gebrek aan zicht te compenseren.

Punt 4.4.2, onder d) en e), verwijst naar de maatregelen die de fabrikant moet treffen om de geschiktheid voor het beoogde gebruik van hijs- en hef-machines te controleren volgens de eisen in punt 4.1.3 van bijlage I. Onder d). Er wordt verwezen naar de statische en dynamische beproevingen die worden genoemd in de tweede alinea van punt 4.1.3. Deze beproevingen worden meer in detail beschreven in paragraaf 4.1.2.3 in de vijfde alinea onder a0 en b0 en in de zesde alinea. De bijbehorende beproevingsverslagen moeten worden opgenomen in de gebruiksaanwijzing. Ze vormen voor de gebruiker het bewijs dat de nodige beproevingen door of namens de fabrikant zijn uitgevoerd.

Punt 4.4.2, onder e), is van toepassing wanneer een machine niet wordt gemonteerd in de bedrijfsruimten van de fabrikant, met als gevolg dat haar geschiktheid voor het beoogde gebruik door of namens de fabrikant moet worden geverifieerd op de gebruiksplaats. Zie de toelichting bij punt 4.1.3. In dat geval moeten de aanwijzingen voor het nemen van de nodige maatregelen worden opgenomen in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze eis niet betekent dat de verplichting van de fabrikant om te waarborgen dat de geschiktheid voor het beoogde

gebruik van de machine wordt gecontroleerd, voordat de machine voor het eerst in bedrijf wordt gesteld, kan worden overgedragen aan de gebruiker.

Normontwerpen en laagdrempelig commentaar aanleveren

Bij NEN heeft u de mogelijkheid de normontwerpen die in ontwikkeling zijn in te zien via normontwerpen.nen.nl en deze op een laagdrempelige manier van commentaar te voorzien.

Het is bij het tot stand komen van normen heel belangrijk dat verschillende belanghebbenden op basis van consensus een norm kunnen vaststellen. Een belangrijke stap in het ontwikkelingsproces is de openbare commentaarronde, waarbij alle marktpartijen de gelegenheid wordt geboden commentaar te leveren op een normontwerp.

NEN heeft besloten alle nationale normontwerpen en een aantal relevante internationale normen via het systeem voor normontwerpen aan te bieden. Wilt u commentaar indienen, schrijf u dan in via normontwerpen.nen.nl/account/register

De normcommissie houdt zelf de beslissende stem of het commentaar ook daadwerkelijk zal worden verwerkt. De zorgvuldige procedure om commentaar-gevers te beantwoorden blijft gehandhaafd. Ingediende commentaren worden door de normcommissie beoordeeld en eventueel verwerkt in de definitieve versie van de norm. Na beoordeling wordt aan commentaargevers het resultaat van de behandeling van het commentaar door de normcommissie teruggekoppeld. Als commentaar niet wordt overgenomen wordt dit onderbouwd in de terugkoppeling.

Als u meer informatie over CE (Conformité Européenne) wenst of een vraag heeft, neem dan contact met ons op via ceinfo@metaalunie.nl